

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“

5870 гр. Долни Дъбник, Област Плевен, ул. „Христо Янчев“ №58
тел.: Директор: 06514/20-47, 0879548700, канцелария: 06514/22-31,
e-mail: subotev@soudabnik.com; web: www.soudabnik.com

Утвърдена със Заповед № РД-11-10647-779/14.09.2022 г.

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в СУ „Христо Ботев“ е разработена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование в съответствие с рамкови европейски и национални стратегически документи, определящи приоритетите на развитие за периода 2021-2030.

Програмата конкретизира изпълнението на училищно ниво на политиките за осигуряване на ранен и равен достъп до образование, превенция на отпадането и реинтеграция в образователната система, залегнали в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в република България (2021 - 2030) - *Приоритетна област 5. Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция* чрез прилагане на мерки/действия, които продължават и надграждат тези в Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013–2020) и на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100 от 08.06.2018 г.

Изпълняваните мерки са насочени към гарантиране на устойчивост на процеса на образователна интеграция, насърчаване на социалното включване, мотивация на деца и родители за образование, работа с родителите за привличането им като пълноценни участници в образователния процес; разширяване на възможностите за ефективно приобщаване на деца ученици със специални образователни потребности и от уязвими групи; продължаване на сътрудничеството между училището и останалите отговорни институции и заинтересовани страни; осигуряване на приобщаваща, подкрепяща, сигурна и безопасна образователна среда за провеждане на ефективен образователен процес, за опазване и укрепване здравето на децата и учениците и за тяхното пълноценно личностно развитие.

Програмата се основава на определените в стратегическите документи принципи за законосъобразност, партньорство и съгласуваност, приемственост, иновативност, измеримост, отчетност и устойчивост, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите.

II. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е основана на разбирането, че главна ценност в образователната система е детето (ученикът) и се базира на основни принципи на включващото образование:

- всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите на ученика и съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му;
- системен и холистичен подход на организация и сътрудничество в областта на приобщаващото образование на всички равнища;
- в образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- приобщаващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес, като се зачитат неговите интереси и потребности;
- всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена национална, регионална и училищна политика.

През учебната 2021/2022 година в СУ „Христо Ботев“ в дневна форма са обучавани 176 ученици (към края на учебната година - 173). В резултат на движението на учениците през годината са отписани 7 ученици, като един от тях е отписан със Заповед на директора, поради това, че системно не е посещавал училище по неуважителни причини през периода от 15.09.2021 г. до 26.11.2021 г. и след изчерпване на всички възможни мерки тна училищно и междуинституционално ниво за предотвратяване на преждевременното му напускане на образователната система. Следва да бъде отчетен и фактът, че немалка част от учениците в училище и постъпващите в 5 клас са в риск от отпадане /по смисъла на § 1, т. 11(д) от Допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето/.

Създалата се ситуация във връзка с COVID-19 през последните три години и редуването на присъствено обучение с обучение в електронна среда от разстояние за определени периоди възпрепятства достатъчно обективния анализ на резултатите от учебната и възпитателната работа, оказва голямо влияние върху ефективното провеждане на образователния процес и нивото на образователните резултати на учениците, като рефлектира и върху проблема с обхващането и задържането в училище на учениците в риск. Може да се каже, че на училищно ниво продължава тенденцията към запазване на относително високия брой отсъствия по уважителни причини. През 2021/2022 г. броят на отсъствията по неуважителни причини е нараснал спрямо предходните 4 учебни години, за разлика от годините преди Ковид пандемията, когато се наблюдаваше спад на безпричинните отсъствия в резултат на системните и целенасочени действия и предприетите мерки на училищно ниво. Трябва да се отчете и

това, че носители на голям брой от неизвинените отсъствия са ученици от уязвими групи, за обхващането и задържането на които от години са насочени усилията на училищния екип. През последната година е увеличен и броят на учениците с над 5 отсъствия по неуважителни причини.

Отсъствията на учениците са водеща причина и за осъществените комуникации на класните ръководители и на директора с ученици, родители и институции, отразени в училищната база данни.

При осъществяването на системен ежедневен контрол от класните ръководители и директора по отношение присъствието на учениците и в резултат на прилаганите през учебната 2021/2022 година мерки, училищният екип констатира следното:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:

- ✓ здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
- ✓ семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник – три пъти увеличен брой на подадените заявления за последните години;
- ✓ за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.

2. Причините за допускане на неизвинени отсъствия могат да бъдат обособени в следните групи:

- ✓ *Образователни причини:* слаб успех; трудности, свързани с усвояването на учебния материал; трудно приобщаване към училищната среда, ниска мотивация и липса на заинтересованост към учебния процес при учениците, които системно отсъстват от училище по неуважителни причини.
- ✓ *Семейни причини:* сключване на ранен брак и/или раждане на дете; смяна на местоживеенето или трудовата миграция на родителите; проблеми в семейството и поемане на отговорността към децата от роднини; необходимост за извършване на работа в дома, грижа за по-малки братя и сестри, възрастни близки и пр.; липсата на заинтересованост и адекватен контрол на родителите; неразбиране на ползите от образованието; трудно осъществяване на връзка между училището и семействата на тези деца.
- ✓ *Социално-икономически причини:* необходимост от упражняване на трудова дейност от детето в домакинството или другаде; лоши социално-битови условия, нисък социален статус на семействата и безработица на родителите в част от семействата, които водят до крайна бедност; финансови проблеми на семейството (липса на средства за издръжка на семейството и осигуряване на необходимите за училище дрехи, обувки, учебници и учебни помагала и пр.); наличие на социални фактори - част от учениците са принудени да работят, за да си осигуряват средства.
- ✓ *Етнокултурни причини:* етнокултурни специфики на ромската общност, свързани с ранните бракове, липса на навици и определени ценности, което изключва някои деца от образователна социализация и интеграция;
- ✓ *Административно-управленски причини:* неефективно прилагане на административно-наказателни мерки по реда на чл. 347 от ЗПУО спрямо родителите на ученици с голям брой неизвинени отсъствия, независимо от ежемесечно подаваната информация до кмета на общината; недостатъчен ефект от спиране на семейните помощи от страна на Дирекция „Социално подпомагане“.

В резултат на изпълнението на Програмата за 2021/2022 година и доброто взаимодействие на училището с останалите ангажирани институции и родителите успешно са приложени редица мерки по превенция и ограничаване на отпадането, които следва да продължат и през учебната 2022/2023 година в следните направления:

- ✓ *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*
 - проследяване на движението на учениците при преместване - писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците или до РПУ – при заминаване в чужбина;
 - ежедневен контрол на посещаемостта на учениците, незабавно изясняване от класните ръководители на причините за отсъствията от учебни занятия и прилагане на своевременни мерки за преодоляването им спрямо учениците и родителите – разговори, срещи в училище и извън него, уведомителни писма, посещения на място в дома;
 - ежедневно отразяване от педагогическите специалисти в училищната документация на отсъствията на учениците и в училищната база данни – на комуникацията с ученици, родители и институции за изясняване на причините;
 - налагане на санкции на учениците;
 - ежемесечно подаване на информация до общината и дирекция „Социално подпомагане“ за учениците, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини;
 - участие на членовете от екипа за обхват в реализиране на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и предприемане на съвместни мерки по отношение на ученици в риск от отпадане.
- ✓ *Мерки за превенция на отпадането чрез приобщаване и подкрепа на учениците:*
 - изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици;
 - предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция спрямо учениците в риск, съобразно всеки конкретен случай;
 - създаване на подкрепяща среда чрез подобряване на материалната база и реализиране на мерки за обща и допълнителна подкрепа за ученици с обучителни затруднения, в риск, със СОП, придошли от други училища;
 - дейности по паралелки и в групите за целодневна организация;
 - индивидуална и/или групова работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви;
 - включване на учениците в риск от отпадане в групи за занимания по интереси и извънкласни и извънучилищни дейности;
 - прилагане на модели на взаимодействие ученик - родители – учители – медиатор/социални работници за превенция на отпадането от образователната система
 - реализиране на мерки с цел максимално включване на учениците при преминаване към обучение от разстояние в електронна среда и – осигуряване на устройства и интернет свързаност, обучение за работа с използваната платформа; допълнителна работа за компенсиране на пропуските в усвояване на учебното съдържание при неговото провеждане;
 - установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема, и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектор ДПС-МВР;

- дейности с родителите за превенция на ранното напускане на училище - запознаване с нормативните актове и училищни документи, засягащи техните задължения и отговорности; провеждане на алтернативни родителски срещи, взаимодействие и в електронна среда, привличането им като партньори на училището в различни видове дейности; консултиране и индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане ученици.
- *Работа с педагогическите специалисти:* разработен механизъм за контрол на редовното и точно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и създадената училищна база данни с цел оптимизиране процеса по въвеждане и обобщаване на всякакъв вид информация и набелязване на мерки за преодоляване на проблема; прилагане на училищни Правила за обща подкрепа за личностно развитие на учениците с цел преодоляване на обучителните затруднения и/или подкрепа на потребности; организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, образци на писма до родителите и институции; споделяне на добри практики, свързани с преодоляване на проблема с ранното отпадане от училище.

В резултат на осъществените дейности през изминалата 2021/2022 година, независимо от продължилата епидемична обстановка във връзка с COVID-19, могат да бъдат направени следните изводи:

- ✓ Прилаганите на училищно ниво мерки дават положителни резултати по отношение на взаимодействието с родителите и изпълнението на техните задължения за осигуряване присъствието на учениците в училище, въпреки запазването на относително висок брой на отсъствията както по уважителни, така и по неуважителни причини.
- ✓ Класните ръководители и учителите имат изградена организационно-административна култура по отношение регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците, както и планирането и прилагането на мерки за преодоляването на проблема с отсъствията на учениците и ограничаване на риска от отпадане.
- ✓ Натрупан е положителен опит от училището, в т. ч. и при организирането на обучение в електронна среда от разстояние, който следва да продължи да се прилага и занапред, като се търсят нови модели и форми на взаимодействие с учениците и родителите с цел ограничаване на риска от отпадане поради демотивация от натрупване на образователни дефицити или други социални фактори.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Намаляване дела на отсъствията по неуважителни причини.
3. Осигуряване на институционална приобщаваща и подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещаване на училище и пълноценно участие в живота на училищната общност.
4. Привличане на родителите за включване в училищния живот.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещаване на училище.
3. Подобряване на учебните резултати чрез осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

V. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини в сравнение с предходната учебна година:
 - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
 - брой наложени санкции на ученици за допуснати отсъствия по неуважителни причини;
 - брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
 - брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на образователните резултати на застрашените от отпадане ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.
5. Осъществено междуинституционално взаимодействие – вид и брой съвместни дейности.

VI. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От делегирания бюджет на училището.
2. Целеви средства от националния бюджет за осигуряване на:
 - безплатни учебници за учениците от V до VII клас;
 - безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
 - стипендии за учениците след завършване на основно образование;
 - допълнителни средства за финансиране на дейности за работа с деца и ученици от уязвими групи.
3. От националните програми на МОН.
4. От програми и проекти, финансирани със средства от Европейския съюз.

VII. МЕРКИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПОЛИТИКИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Мерки и дейности за реализиране на политиките	Изпълнител/и	Срок
I. ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТЪП ДО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ВСИЧКИ УЧЕНИЦИ		
1. Подобряване и модернизиране на материалната база на училището в съответствие с нормативните изисквания и ДОС.	Директор, община	Целогодишно
2. Осигуряване на безплатни учебници за учениците от V-VII кл.	Директор, класни р-ли	14.09.2022 г.
3. Осигуряване на свободен достъп до образователни ресурси, електронно учебно съдържание, училищната библиотека, компютърни и специализирани учебни кабинети, училищна спортна база.	Директор, класни р-ли, учители	Целогодишно

4. Осигуряване на безплатен транспорт за пътуващите ученици от населените места в общината.	Община, Директор	14.09.2022 г.
5. Създаване на условия за целодневна организация на учебния ден за учениците от 5 и 6 клас и повишаване на обхвата на учениците, в т.ч. и в риск от отпадане.	Директор, класни р-ли на 5 и 6 кл. учители в групи за ЦОУД	До 14.09.2022 г.
6. Противодействие на риска от отпадане в ситуация на обучение от разстояние в електронна среда чрез: - осигуряване на технически устройства и интернет достъп за пълноценно включване в образователния процес в условията на кризи, в т.ч. на ученици от уязвими групи; - обучение на ученици, включително от уязвими групи, за придобиване на умения за обучение от разстояние в електронна среда.	Директор, класни р-ли, Екип за организиране и провеждане на ОРЕС	в началото на учебната година; текущо, при преминаване към ОРЕС
II. ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ И ПОДКРЕПА ЗА ПЪЛНОЦЕННО УЧАСТИЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС И УЧИЛИЩНИЯ ЖИВОТ ЧРЕЗ ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1. Създаване на условия за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците чрез: - Актуализиране на Училищните правила за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие с цел преодоляване на обучителните затруднения и/или подкрепа на потребности; - сформирани на ЕПЛР за учениците на допълнителна подкрепа; - прилагане на индивидуален подход съобразно потребностите на всеки ученик.	Директор, Координиращ екип приобщаващо образование	До 14.09.2022 г.; текущо, при необходимост
2. Предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие чрез прилагане на Училищните правила: - Екипна работа за идентифициране на индивидуалните потребности и включване на учениците с обучителни затруднения и/или в риск от отпадане в Регистъра на паралелката; - планиране на дейности за обща подкрепа с цел преодоляване на обучителните затруднения и/или подкрепа на потребности; - Подкрепа за допълнително синхронно обучение от разстояние в електронна среда като част от дейностите по Проект „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“.	Координиращ екип приобщаващо образование, класни р-ли, преподаватели по учебни предмети	В началото на учебната година, на втория учебен срок и текущо при установена необходимост
3. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците със СОП: - оценка на индивидуалните образователни потребности; - сформирани на ЕПЛР; - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове и на план за подкрепа; - консултиране и допълнителна работа; - включване в дейности по интереси и приобщаване към училищния живот;	Директор, Координиращ екип, ресурсен учител, ЕПЛР, преподаватели по учебни предмети	До 14.09.2022 г. и текущо през учебната година

- обогатяване на специализираната подкрепяща образователна среда – оборудване и обзавеждане на ресурсния кабинет, съобразно нуждите на учениците		
4. Осигуряване на психологическа подкрепа за учениците в риск с цел преодоляване на проблемното поведение и повишаване на мотивацията им да посещават училище	Директор, класни р-ли, УКПППУ психолог	Текущо през годината при установена необходимост
5. Създаване на позитивен психоклимат в училище чрез провеждане на групови тренинги по паралелки, с привличане и на външни специалисти.	Класни р-ли, Координиращ екип приобщаващо образование, психолог	Съгласно изготвен график на МО класните р-ли
6. Включване на учениците в риск от отпадане в различни училищни дейности с цел повишаване на интереса им към колективния училищен живот и развитие на работата в екип за: - развитие на творческия им потенциал - включването им в занимания по интереси, училищни празници, състезания, конкурси, екскурзии, спортни състезания и др.; - участие в инициативи, насочени към гражданско, здравно, екологично, патриотично възпитание; - осигуряване на кариерно ориентиране и консултиране; - здравно образование и дейности за превенция на рисковете.	Класни р-ли, учители в групи за ЦДО, Ръководители на групи за занимания по интереси, преподаватели по предмети	Съгласно Годишния план на училището, Училищната програма за занимания по интереси, плановете на училищните комисии, екипи и МО
7. Прилагане на модели на взаимодействие с деца и родители за създаване на положително отношение към образованието и превенция на отпадането от образователната система чрез включване на образователния медиатор	Директор; Координиращ екип приобщаващо образование	Съгласно плановете на класните р-ли и плана за дейността на образователния медиатор
8. Организиране на общи дейности по интереси, честване на празници, благотворителни акции и други събития за създаване на положително отношение към образованието с участието на родителите, медиатора, НПО, местната общност.	Екип ГЗЕИО, ръководители на дейности по интереси, учители на групи за ЦОУД	Съгласно плановете на съответните екипи и групи
9. Създаване на позитивна училищна среда чрез организиране на дейности за намаляване и превенция на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация.	Координационен съвет за противодействие на тормоза	През учебната година, съгласно плана на съвета
10. Осигуряване на условия за ефективно организиране и провеждане на дейностите от целодневната организация с цел намаляване на риска от отпадане от училище.	Класни ръководители, учители в групи за ЦОУД	До 14.09.2022 г. и текущо през годината
11. Провеждане на задължителни консултации и допълнителна индивидуална и/или групова работа по	Преподаватели по учебни	Текущо през годината

съответните учебни предмети, в т.ч. и при ОРЕС, предоставящи възможности за прилагане на индивидуален подход при усвояване на учебното съдържание и преодоляване на обучителни затруднения за застрашените от отпадане ученици.	предмети	съгласно утвърден график
12. Засилване ролята на ученическото самоуправление чрез реализиране на дейности на ученическия съвет в подкрепа на ученици в риск от отпадане, вкл. и наставничество и прилагане на подхода „Връстници обучават връстници“.	Екип ГЗЕИО, ръководство на ученическия съвет	През учебната година
13. Осигуряване на морални и материални стимули за учениците в риск от отпадане, постигнали по-високи резултати в обучението си и/или недопуснали неизвинени отсъствия.	Директор, класни р-ли	в края на учебната година
14. Прилагане на модели за адаптация на учениците към условията в училището при прехода между отделните етапи и степени на образование чрез активно взаимодействие с екипите на НУ „Св. св. Кирил и Методий“ – гр. Долни Дъбник и училищата в другите населени места на общината.	Координиращ екип приобщаващо образование; Комисии за организиране на приема в 5 и 8 клас; класни р-ли	целогодишно
III. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
1. Закупуване/осигуряване на облекло, обувки, медикаменти, учебници и/или учебни помагала и пособия за ученици с тежки материални затруднения, застрашени от отпадане поради социални причини.	Директор, класни р-ли, координиращ екип приобщаващо образование	текущо, по преценка на екипа на съответната паралелка
2. Изплащане на стипендии съгласно ПМС № 328 от 21.12.2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование, изменено с ПМС № 20 от 01.02.2019 г.	Училищна комисия за стипендиите	През учебната година
3. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез НЕИСПУО, модул „Отсъствия“.	Директор, класни р-ли	До 4-то и 20-то число на месеца
4. Осъществяване на съвместни действия за реализиране на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, в т.ч. проследяване на всеки случай на дете/ученик при пътуване и миграция и/или в риск от отпадане, както и подобряване на междуинституционалния обмен на информация.	Директор, представители на училището в Екипа за обхват	Текущо през годината, съгласно сроковете, заложен в Механизма, и при необходимост
5. Ежемесечно изпращане на докладна записка до Кмета на общината чрез ИСРМ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия за налагане на административно наказание на родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за децата и учениците	Директор, определено длъжностно лице за работа с ИСРМ	До 10-то число на текущия месец

по реда на чл. 347 от ЗПУО.		
6. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	Директор, класни р-ли, ЗАС	Текущо за учебната 2022/2023 г.
7. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Директор, главен учител, класни р-ли	През учебната година, при необходимост
8. Подкрепа на учителите и образователния медиатор (вкл. чрез споделяне на опит и взаимно учене) и повишаване на компетентностите им за: - прилагане на индивидуален подход и за персонализиране на обучението за всеки ученик съобразно индивидуалните му потребности, напредъка и възможностите за разгръщане на пълния му потенциал; - успешно включване и пълноценно участие в образователния процес на ученици със СОП; - прилагане на модели за взаимодействие ученик - учители – родители – медиатор.	Училищна комисия за квалификационна дейност	Съгласно плана за квалификация
9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Съгласно плана за контролната дейност
10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците и предприетите мерки за тяхното преодоляване.	Директор; председател на МО на класните р-ли	Ежеседмично
11. Поддържане на създадената училищна база данни и своевременно отразяване на информацията за: - отсъствията на учениците и комуникацията с ученици, родители и институции - от класните р-ли, директора, координатора по приобщаващото образование; - проведените консултации с учениците – от преподавателите по учебни предмети; - планираните и осъществени дейности за обща подкрепа за личностно развитие – от класните р-ли, координатора по приобщаващото образование, преподавателите по съответните учебни предмети.	Директор, класни р-ли, координатор приобщаващо образование, преподаватели по предмети	Текущо през учебната година, при планиране и непосредствено след осъществяване на съответната дейност
12. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Дирекция „Социално подпомагане“, МКБППМН, МВР - инспектор ДПС и др.	Директор, Координиращ екип по приобщаващо образование	Текущо през учебната година
13. Своевременно идентифициране на учениците в риск от отпадане и набелязване на превантивни мерки. Водене и актуализиране на регистър на учениците, застрашени от отпадане.	Класни ръководители, Координиращ екип приобщаващо	До 14.09.2022 г. и текущо през учебната година

	образование; образователен медиатор	
14. Осигуряване на условия за максимално присъствено обучение за учениците със СОП, в риск от отпадане или срещащи обучителни затруднения в случай на преминаване към обучение в електронна среда от разстояние.	Директор, Екип за организиране и провеждане на ОРЕС, класни р-ли, ресурсен учител, образователен медиатор	В случаите на преминаване към ОРЕС
15. Посещение по домовете на ученици с допуснати отсъствия за установяване на причините за непосещение на училище и предприемане на съвместни мерки с родителите и/или отговорните институции.	Координиращ екип приобщаващо образование, Екип за обхват, класни р-ли, образователен медиатор	Текущо през учебната година, при отсъствие на ученик, за което не може да бъде осъществена друга комуникация с родителя
16. Прилагане на Алгоритъма за взаимодействие между институциите в системата на предучилищното и училищно образование и дирекциите „Социално подпомагане“ по отношение осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците и уведомяване на Отдел „Закрила на детето“ при липса на съдействие от родителите да подпомагат предложени и планирани от училището дейности за общата и/или допълнителна подкрепа на ученик.	Директор, координатор приобщаващо образование	При необходимост
17. Подобряване ефективността на взаимодействието с родителите с цел задържане на учениците в системата на предучилищното и училищното образование и повишаване на образователните им резултати чрез: - изпълнение на планираните дейности/инициативи с родителите по НП „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане ученици - информиране и консултиране по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище; определяне ангажиментите на страните /училище и родители/ по превенция на отпадането; - провеждане на алтернативни родителски срещи.	Директор, класни ръководители, Координиращ екип приобщаващо образование, образователен медиатор	Текущо през учебната година - съгласно плановете на класните р-ли, образователния медиатор и годишния план на училището; незабавно - при установено отсъствие на ученик

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета с решение на Педагогическия съвет, Протокол №РД-4-24/14.09.2022 г.